

Sygn. akt III AUa 163/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Stanisława Kubica (spr.)
Sędziowie:	SSA Barbara Pauter SSA Barbara Staśkiewicz
Protokolant:	Karolina Sycz

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odsetki

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 1 grudnia 2011 r. sygn. akt V U 1193/11

zmienia zaskarżony wyrok w pkt II o tyle, że prawo do odsetek na rzecz wnioskodawczyni R. K. przysługuje od dnia 8 marca 2011 roku, a dalej idącą apelację oddala.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni R. K. w odwołaniu od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 19 sierpnia 2011 roku, podejmującej wypłatę emerytury powszechnej od dnia 1 sierpnia 2011 roku tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek, domagała się jej zmiany w kierunku wyrównania emerytury od dnia 7 lutego 2011 roku do dnia 31 lipca 2011 roku.

W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana wniosła o jego oddalenie z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia. W uzasadnieniu swego stanowiska powołała się na treść art. 133 ustawy emerytalnej.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni R. K. urodziła się (...). W dniu 13 czerwca 2006 roku złożyła wniosek o wcześniejszą emeryturę i pozostawała w zatrudnieniu w (...) S.A Huta (...). Decyzją z dnia 22 czerwca 2006 roku organ rentowy od dnia 1 czerwca 2006 roku przyznał wnioskodawczyni R. K. prawo do emerytury, wypłatę świadczenia zawiesił z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia. Wnioskodawczyni w dniu 12 lipca 2006 roku przedłożyła w organie rentowym świadectwo pracy z dnia 10 lipca 2006 roku o rozwiązaniu umowy o pracę z dniem 10 lipca 2006 roku. Decyzją z dnia 14 lipca 2006 roku organ rentowy od dnia 1 lipca 2006 roku podjął wypłatę świadczenia. Ubezpieczona podjęła ponowne zatrudnienie od dnia 1 marca 2010 roku do nadal w (...) Sp. z o.o. w G.. Wnioskodawczyni na mocy decyzji z dnia 8 marca 2011 roku organ rentowy przeliczył świadczenie i ustalił je w wysokości: 2.717,34 zł. W dniu 28 lutego 2011 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o przyznanie emerytury w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego. Organ rentowy decyzją z dnia 25 marca 2011 roku obliczył wysokość świadczenia i przyznał wnioskodawczyni emeryturę obliczoną zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej po waloryzacji od dnia 1 marca 2011 roku w wysokości 3.016,37 zł.

Równocześnie w decyzji tej wskazał, że wypłata emerytury podlega zawieszeniu, gdyż wnioskodawczyni kontynuuje zatrudnienie. W celu podjęcia wypłaty wnioskodawczyni zobowiązana jest przedłożyć świadectwo pracy o rozwiązaniu umowy o pracę. Wnioskodawczyni od decyzji tej nie wносиła odwołań. W okresie od dnia 31 marca 2011 roku do 19 maja 2011 roku przebywała w Instytucie (...) w G., gdzie kontynuowała leczenie. Wnioskodawczyni pozostając nadal w zatrudnieniu i nie rozwiązując umowy o pracę złożyła wniosek w dniu 5 sierpnia 2011 roku o wypłatę emerytury powszechnej ustalonej na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Organ rentowy zaskarżoną decyzją podjął wypłatę świadczenia od dnia 1 sierpnia 2011 roku od miesiąca w którym został złożony wniosek.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy wyrokiem z dnia 1 grudnia 2011 roku zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. z dnia 19 sierpnia 2011 roku w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do wypłaty emerytury powszechnej wnioskodawczyni R. K. za okres od dnia 7 lutego 2011 roku do dnia 31 lipca 2011 roku, zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz wnioskodawczyni odsetki ustawowe od dnia 7 lutego 2011 roku do dnia 31 lipca 2011 roku.

W uzasadnieniu do wyroku Sąd Okręgowy wskazał, iż obecnie obowiązujące przepisy nie wyłączają możliwości łączenia emerytury z dochodami z pracy zarobkowej. Przepis art. 103a ustawy (z 1998 r.) o emeryturach i rentach z FUS oznacza jedynie, że wypłata emerytury nastąpi po rozwiązaniu stosunku pracy z macierzystym zakładem pracy. Emeryt może jednak wrócić do pracy do tego samego lub innego zakładu pracy i pobierać zarówno zarobki, jak i emeryturę. Zawieszenie w ujęciu art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oznacza niemożliwość realizacji nabytego prawa (czyli dochodzi do odroczenia wypłaty). Tak więc rolą art. 103a jest niedopuszczenie do realizacji wypłaty emerytury bez spełnienia dodatkowego warunku (rozwiązania stosunku pracy). Organ rentowy w decyzji z dnia 25 marca 2011 roku dokonując oceny stanu prawnego cytowanego przepisu uznał, że wnioskodawczyni, aby przysługiwało prawo do wypłaty świadczenia winna wykazać się rozwiązaniem stosunku zatrudnienia. Ocena treści w/w przepisu uległa zmianie w decyzji z dnia 16 września 2011 roku, gdzie organ rentowy wskazał, że według nowego stanowiska Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotyczącego treści art. 103a ustawy emerytalnej, nie należy stosować do tych emerytów, którzy rozwiązali stosunek pracy w jakim pozostawali przed nabyciem uprawnień do wcześniejszej emerytury. Stąd też organ rentowy podjął wypłatę świadczenia wnioskodawczyni od daty złożenia wniosku o wypłatę świadczenia tj. od dnia 1 sierpnia 2011 roku odmawiając przyznania wyrównania za okres od 1 lutego 2011 roku do 31 lipca 2011 roku. Bezspornym w sprawie jest, że wnioskodawczyni przed złożeniem wniosku o emeryturę pobierała wcześniejszą emeryturę i rozwiązała stosunek pracy ze swoim poprzednim pracodawcą W dniu 28 lutego 2011 r. złożyła do organu rentowego wniosek o ustalenie uprawnień emerytalnych i wysokości emerytury w wieku powszechnym. Decyzją z dnia 25 marca 2011 r. organ rentowy ustalił prawo i wysokość emerytury, która po wyliczeniu była świadczeniem wyższym niż pobierana emerytura wcześniejsza, jednocześnie poinformował wnioskodawczynię, że świadczenie nie będzie wypłacane, gdyż nie rozwiązała umowy o pracę. W wyniku zaś ponownego wniosku ubezpieczonej o podjęcie wypłaty świadczenia w decyzji z dnia 16.08.2011 r. organ rentowy wskazał, że świadczenie będzie wypłacane bowiem zmieniło się stanowisko

organu w przedmiocie realizacji treści art. 103a cyt. ustawy. Organ rentowy w ocenie Sądu Okręgowego miał zatem obowiązek dokładnego wyjaśnienia w jakim okresie wnioskodawczyni nie było wypłacone świadczenie i czego było to wynikiem. Odmowa wypłaty jak wynika z przedstawionego stanu faktycznego dotyczyła innej interpretacji treści przepisu 103a na podstawie którego organ rentowy odmówił prawa do wypłaty. Organ rentowy winien ustalić te okoliczności, a obowiązek ten wynikał z przepisu § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalne i zasad wypłaty tych świadczeń. Gdyby organ rentowy zastosował prawidłowo przepisy treści art. 103a to wnioskodawczyni otrzymywałaby świadczenie na podstawie decyzji z dnia 25.03.2011 r. od dnia 07.02.2011 r. bez potrzeby składania nowego wniosku. Z ustalonego wyżej stanu faktycznego jednoznacznie wynika, iż za następstwo w postaci opóźnienia w wypłacie świadczenia, ponosi odpowiedzialność organ rentowy. W dniu wydania decyzji z dnia 19.08.2011 r. znane było organowi rentowemu, że wnioskodawczyni w dniu wydania decyzji z dnia 25.03.2011 r. przysługiwało prawo do wypłaty przyznanego świadczenia. Zdaniem Sądu Okręgowego uznać należy zatem, że organ rentowy wydał błędną decyzję w dniu 25.03.2011 r. Błędem organu rentowego jest nie tylko błąd rachunkowy, merytoryczny lub interpretacyjny, lecz jest nim także niedopełnienie wynikającego z § 3 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) obowiązku informowania o warunkach i dowodach wymaganych do uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych oraz do udzielania pomocy przy ubieganiu się o te świadczenia. Zgodnie z treścią art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to jednak przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności. Art. 133 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi, iż w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż:

- 1) od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu, z zastrzeżeniem art. 107a ust. 3;
- 2) za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, o którym mowa w pkt 1, jeżeli odmowa lub przyznanie niższych świadczeń były następstwem błędu organu rentowego lub odwoławczego. Sąd Okręgowy zobowiązał organ rentowy do wypłaty emerytury wnioskodawczyni wraz z odsetkami od dnia 7 lutego 2011 r do 31 lipca 2011 r. (za okres w którym wnioskodawczyni organ rentowy zawiesił wypłatę świadczenia z tytułu emerytury powszechnej ustalonej na podstawie treści art. 26 ustawy emerytalnej).

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany organ rentowy, który zaskarżając wyrok w części tj. w pkt 2 naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię, w szczególności art. 85 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 118 ustawy o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych poprzez przyjęcie, iż wnioskodawczyni uzyskała prawo do odsetek z tytułu opóźnienia z powodu nieterminowego wypłacenia świadczenia w postaci emerytury liczone od 7 lutego 2011 roku. Wskazując na powyższe zarzuty pozwany organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i ustalenie, że odsetki na rzecz wnioskodawczyni winny być wypłacone od 7 kwietnia 2011 roku do dnia wskazanego w wyroku Sądu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego dokonana przez Sąd Okręgowy ocena faktyczna i prawna w niniejszej sprawie, co zasadnie zauważył apelujący, nie zasługuje na akceptację.

W niniejszej sprawie sporna kwestia sprowadzała się do ustalenia, czy wnioskodawczyni przysługuje prawo do odsetek z tytułu wyrównania renty za okres od dnia 7 lutego 2011 roku do 7 kwietnia 2011 roku.

W myśl przepisu art. 85 pkt. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U z 2007, Nr 11, poz.74 z późn. zm.), jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Natomiast w myśl przepisu art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004, Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

W tych więc okolicznościach za zasadny należy uznać zarzut apelacji pozwanego naruszenia prawa, a w szczególności przepisu art. 118 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. Nr 39, poz. 353 z 2004r. ze zmianami) w zw. z art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2007 roku. Nr 11. poz. 74 z późn. zm.). Niewątpliwie bowiem prawo do emerytury powszechnej przysługiwało wnioskodawczyni od dnia 7 lutego 2011 roku. Tym samym od tego dnia należało wyliczyć termin 30-dniowy do wydania decyzji przez organ rentowy. Tym samym dopiero od dnia 8 marca 2011 roku organ pozostawał w zwłoce i dopiero od tego dnia należało naliczać odsetki.

Rozstrzygnięcie zawarte w wyroku Sądu I instancji polegające na przyznaniu wnioskodawczyni prawa do odsetek od 7 lutego 2011 roku, zdaniem Sądu Apelacyjnego, jako wadliwe wymagało w tym zakresie zmiany, przy uwzględnieniu wyżej wskazanych okoliczności i zasadnych zarzutów apelacji pozwanego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na mocy art. 386 § 1 kpc orzekł jak w sentencji.

R.S.